



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Ci **Budapest új utca nevei
haladó nagyjaink emlékét idézik**

Forrás:

Virágosság
Budapest 1952 I-18

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

725.032.1

"1952"

Személy:

Helyszám:

XIV. KER.
KACSÓH PONGRÁC
UTCA

Ötven éve lesz nemsokára, hogy Kacsóh Pongrác megírta a „János vitéz” című daljáték zenéjét, mely a magyar operettzenének egyik legjelentősebb alkotása.

Kacsóh Pongrác 1873-ban született. Bölcsészdoktor lett 1897-ben. Egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte és itt tanult zeneszerzést is. Működését középiskolai tanárként kezdte, majd mint a fővárosi zenetanfolyamok vezetője, a zeneoktatás fellendítése érdekében fejtett ki lelkes munkásságot. „János vitéz” című daljátékát — amelyet Bakonyi Károly szövegére és Hellai Jenő verseire írt — 1904-ben mutatták be és Kacsóh egyszerre országos hírnévre emelkedett. A példásan hű barát, Bagó dala, csakúgy, mint Iluskáé, vagy János vitézé szokatlan népszerűsége tette szert. Ma is ez ország-szerte legkedveltebb operettzenénk. Kacsóh visszanyúlt a népzene örökértékű dallamformáinakhoz és azt nagyszerű tehetséggel alkalmazta anélkül, hogy a dallamok üde hangjuktól egyetlen leheletnyit is veszítettek volna. Sikerének titka az, hogy zenéjében mindvégig hű maradt a nép dallamkincséhez.

A magyar nép — az ország gazdája — emlékét megbecsülendő, a XIII. kerületi Külső Andrássy-utat Kacsóh Pongrác-útnak nevezte el.

V. KER.
FERENCZI ISTVÁN
UTCA

Ferenczi István helye a magyar művészet történetében a legelső közt van. Ő az első igazi s mindmáig megbecsült szobrászunk. Művészetünk e nagy alakja 1792-ben Rimaszombatban született és ott is halt meg 1856-ban. Fiatalon apja lakatosműhelyében dolgozott és már ekkor megmutatkozott kivételes tehetsége. Rajztanulás céljából előbb Budára, majd Bécsbe kerül s rengeteg nélkülözéssel küszködve tanul a bécsi akadémia éremmetsző osztályán. Tanárai elismerik tehetségét és néhány munkájával sikeresen mutatkozik be a „császárváros” közönsége előtt. 1818-ban nagy reményekkel indul Olaszországba, ahol Thorwaldsen dån szobrászművész műtermében dolgozik néhány évig. Ujra visszatér Magyarországra, az akkori viszonyok között azonban tehetsége nem érvényesül, megéltetése nincs biztosítva. Azon fáradozik, hogy a magyar szobrászatot európai rangra emelje, igyekezetében azonban csak igen csekély

támogatással találkozik. Első nyilvános szereplése idehaza Csokonai Vitéz Mihály szobrának megalkotása. Hosszú ideig Budán él és egymásután alkotja szép szobrainak egész sorát az új klasszicizmus stílusában. Művei közt legismertebbek a „Virág Benedek-emlék”, „A pásztorleányka” és az ezeknél is nevezetesebb „Kazinczy-emlék”.

Ferenczit sokáig áltatták, hogy megbízzák majd egy nagyobb méretű szoborműnek, a „Mátyás-emlékmű”-nek elkészítésével, de erre sohasem került sor. Ez és a túlzó, akadémikus kritikák elkedvetlenítették, hazatért szülővárosába, Rimaszombatba, ott fejezte be utolsó nagyobb szabású művét, az „Euridiké”-t.

Ferenczi István nemcsak nagyműveltségű és jelentékeny művész, hanem kiváló műgyűjtő is volt, akinek nagyértékű kisplasztika-gyűjteményét most a Szépművészeti Múzeum őrzi.

Eddig csupán egy szerény emléktábla hívta fel Ferenczi István életére, művészetére a budavári Országház-utcában a sétálókat figyelmét, ezután már a Belváros egyik utcája, az eddigi Károlyi-utca, az ő nevét viseli.